

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: PSYCHOPROFILAKTYKA PATOLOGII SPOŁECZNEJ		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2022/2023-2026/2027	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Psychologia, jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: Zajęcia specjalizacyjne F1	
Rok studiów: III		Semestr: 6	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć: Lenka Pasternakova Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: Lenka Pasternakova, lenka.pasternakova@pansjar.edu.pl	
Jednostka organizacyjna: Wydział Humanistyczny			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Psychologia społeczna			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Zapoznanie studentów z problematyką psychoprofilaktyki patologii społecznej. Ukazanie możliwości oddziaływań psychoprofilaktycznych celem zapobiegania różnym formom dewiacji społecznych. Uświadomienie znaczenia uwarunkowań biologicznych i psychospołecznych na powstawanie patologii społecznych. Rozszerzenie wiedzy na temat obrazu poszczególnych typów patologii społecznych w tym uzależnień. Nabycie kompetencji w zakresie lepszej umiejętności stawiania diagnozy oraz realizacji działań psychoprofilaktycznych wybranych zjawisk patologicznych.			
Efekty uczenia się określone dla zajęć			

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)		
Wiedzy - zna i rozumie				
W01	Ma podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach, sposobów i kanałów komunikowania się	W20		
Umiejętności - potrafi				
U01	Posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów.	U03		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K01	Analizy własnych działań i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłym działaniu.	K04		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		

TP-01	Przestępstwa z nienawiści: terroryzm i jego podstawowe cechy; rodzaje terroryzmu; zarys historii terroryzmu; skala zjawiska terroryzmu; uwarunkowania terroryzmu (terroryzm jako broń słabych; terroryzm jako odpowiedź na nierówności ekonomiczne); koncepcja Marcusego; terroryzm jako sposób wymiany władzy; terroryzm jako skutek naruszenia równowagi w świecie idei; terroryzm jako efekt zderzenia cywilizacji; przeciwdziałanie terroryzmowi; naiwny protekcjonizm, czyli państwo socjalne; demokracja aktywna jako forma obrony przed terroryzmem; wymuszona asymilacja, czyli liberalny paternalizm; prawne możliwości obrony przed terroryzmem w Polsce.		Wykład informacyjny z elementami wykładu konwersatoryjnego i problemowego	Egzamin
TP-02	Handel ludźmi: regulacje prawne; skala zjawiska; zasady działania sprawców; skutki dla ofiar; przeciwdziałanie procederowi handlu ludźmi.		Wykład informacyjny z elementami wykładu konwersatoryjnego i problemowego	Egzamin
TP-03	Wykluczenie społeczne: mobbing i jego przejawy; typy relacji ofiar i sprawców; skala zjawiska; mobbing w szkole; uwarunkowania mobbingu; skutki mobbingu; prawna ochrona jednostki przed mobbingiem		Wykład informacyjny z elementami wykładu konwersatoryjnego i problemowego	Egzamin
TP-04	Prekariat: narodziny nowej klasy; nowy podział klas; cechy prekariatu; uwarunkowania i skutki prekaryzacji.		Wykład informacyjny z elementami wykładu konwersatoryjnego i problemowego	Egzamin

TP-05	Bezdomność: rys historyczny; fazy rozwoju bezdomności; skala zjawiska i grupy wysokiego ryzyka; bezdomność kobiet; uwarunkowania bezdomności; skutki bezdomności; wyjście z bezdomności; bezdomność jako wybór jednostki; dzieci ulicy i ich typologia; fazy przystosowania do życia na ulicy; umiejętności przystosowawcze dzieci ulicy; skala zjawiska; uwarunkowania; pomoc i możliwość zapobiegania zjawisku.		Wykład informacyjny z elementami wykładu konwersatoryjnego i problemowego	Egzamin
TP-06	Patologia instytucji: korupcja: prawne regulacje i skala zjawiska; uwarunkowania; skutki; przeciwdziałanie.		Wykład informacyjny z elementami wykładu konwersatoryjnego i problemowego	Egzamin
		ćwiczenia		
TP-07	Ekshibicjonizm emocjonalny: skala zjawiska, zagrożenia, uwarunkowania.		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	dyskusja, kolokwium, wejściówki, prezentacja multimedialna, poster, opracowanie i realizacja scenariusza zajęć warsztatowych – psychoprofilaktyka wybranego zach. patologicznego
TP-08	Patologie seksualne: pedofilia; kontekst społeczny; rys historyczny i kontekst kulturowy; skala zjawiska; sprawcy pedofilii; uwarunkowania psychospołeczne.		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	dyskusja, kolokwium, wejściówki, prezentacja multimedialna, poster, opracowanie i realizacja scenariusza zajęć warsztatowych – psychoprofilaktyka wybranego zach. patologicznego
TP-09	Patologie seksualne: skutki seksualnego wykorzystywania dziecka; pornografia z udziałem dzieci; prawne regulacje dotyczące pornografii z udziałem dzieci.		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	dyskusja, kolokwium, wejściówki, prezentacja multimedialna, poster, opracowanie i realizacja scenariusza zajęć warsztatowych – psychoprofilaktyka wybranego zach. patologicznego

TP-10	Kazirodztwo jako tabu kulturowe; skala zjawiska; typologie zachowań kazirodczych; uwarunkowania psychospołeczne.		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	dyskusja, kolokwium, wejściówki, prezentacja multimedialna, poster, opracowanie i realizacja scenariusza zajęć warsztatowych – psychoprofilaktyka wybranego zach. patologicznego
TP-11	Prostytucja jako problem społeczny: prawne regulacje prostytucji; charakterystyka środowiska osób uprawiających prostytucję; przebieg kariery; typologie osób świadczących usługi seksualne.		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	dyskusja, kolokwium, wejściówki, prezentacja multimedialna, poster, opracowanie i realizacja scenariusza zajęć warsztatowych – psychoprofilaktyka wybranego zach. patologicznego
TP-12	Prostytucja jako problem społeczny: wykorzystywanie seksualne dzieci i młodzieży do prostytucji.		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	dyskusja, kolokwium, wejściówki, prezentacja multimedialna, poster, opracowanie i realizacja scenariusza zajęć warsztatowych – psychoprofilaktyka wybranego zach. patologicznego
TP-13	Prostytucja jako problem społeczny: prostytucja homoseksualna; uwarunkowania prostytucji – koncepcje wyjaśniające.		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	dyskusja, kolokwium, wejściówki, prezentacja multimedialna, poster, opracowanie i realizacja scenariusza zajęć warsztatowych – psychoprofilaktyka wybranego zach. patologicznego
Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne. Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa:

„Patologie społeczne i zagrożenia w rodzinie”, Sylwester Bębas. Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2020

„Psychoprofilaktyka: procedury konstruowania programów wczesnej interwencji”, Zbigniew Bronisław Gaś, Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2000

„Patologie społeczne i problemy społeczne”, Irena Pospiszyl, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2021

bieżące artykuły z czasopism dostępnych w czytelni Biblioteki PANS

Literatura uzupełniająca:

„Profilaktyka bezpieczeństwa”, pod redakcją naukową Mariusza Nepelskiego, Jarosława Struniawskiego. Szczepko : Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji, 2017

„Młodzież a współczesne dewiacje i patologie społeczne: diagnoza - profilaktyka – resocjalizacja”, red. Stanisław Kawula, Henryk Machel. Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2000

„Rekomendowane programy profilaktyki uzależnień”, Warszawa: Fundacja Praesterno, cop. 2016.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	60
Praca własna studenta	15
SUMA GODZIN:	75

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	2,4
	Praca własna studenta		0,6

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

W01– czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do wejściówek, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu, przygotowanie do opracowania prezentacji, posteru i scenariusza zajęć warsztatowych

U01 – przygotowanie do zajęć, prezentacja posteru, prezentacji

K01 – realizacja zajęć warsztatowych, obserwacja wykonywanych zadań przez studentów

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

w zakresie wykładów

na podstawie odpowiedzi na pytania dotyczące materiału omówionego na poprzednich oraz bieżących wykładach
w zakresie ćwiczeń

- określanie i wyjaśnianie studentom celów uczenia się i kryteriów osiągnięcia celów (określenie i wyjaśnienie studentom oczekiwań: nauczyciel wyjaśnia studentom, co będzie podlegało ocenie i tego od nich wymaga);
- organizowanie dyskusji, zadawanie pytań i zadań, uzyskując informację na temat procesu uczenia się studentów;
- udzielanie studentom informacji zwrotnej, która umożliwi im widoczny postęp w nauce i będzie zawierała odpowiedź na pytania: Co student zrobił dobrze? Co i jak student ma poprawić? Jak student ma się dalej uczyć, aby się rozwijać i robić postępy?
- umożliwianie studentom wzajemnego korzystania ze swojej wiedzy i umiejętności (poprzez pracę w grupach i parach, wzajemne nauczanie, ocenę koleżeńską);
- wspomaganie studentów, by stali się autorami procesu swojego uczenia się (rozwijanie u studentów wiary w swoje możliwości, motywacji do nauki i zaangażowania, odpowiedzialności za swój proces uczenia się).

Ocena podsumowująca:

Wykład

Ocena wiedzy wykazanej na egzaminie pisemnym o charakterze problemowym – zaliczenie z oceną.

Liczba punktów wymagana do zaliczenia (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania).

Punktacja/oceny:

91%-100% - bdb.

81%-90% - db. plus

71%-80% - db.

61%-70% - dst. plus

51%-60% - dst.

50% – ndst.

Ćwiczenia

na ocenę podsumowującą składają się oceny cząstkowe zdobyte w trakcie ćwiczeń; ocena przygotowanej przez studenta pracy zaliczeniowej - posteru, prezentacji multimedialnej, scenariusza zajęć warsztatowych, zaliczenie wejściówek, pisemnego kolokwium, aktywności w trakcie zajęć, ocena efektów indywidualnej i zespołowej pracy studenta oraz stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności praktycznych zakładanych w przedmiotowych efektach uczenia się.

Punktacja kolokwium:

ocena z testu (zawierającego pytania zamknięte jednokrotnego wyboru oraz pytania otwarte):

Student uzyskuje ocenę adekwatnie do liczby zdobytych punktów procentowych ze 100% punktów możliwych do uzyskania: 100% - bdb; 85% - plus db; 70% - db; 55% - plus dst; 50% + 1pkt – dst.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Możliwe jest prowadzenie wykładów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Wykład może być prowadzony w formie zdalnej na platformie Microsoft Teams w czasie rzeczywistym (synchronicznie). Jeżeli wykład będzie prowadzony przy wykorzystaniu metod i technik na odległość zaliczenie przedmiotu odbędzie się w budynkach Uczelni.